

Fișa disciplinei : Dinamica peisajelor geografice

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Geografie
Domeniul de studii	Geografie
Ciclul de studii	Master
Programul de studii/calificarea	GSI și Planificare teritorială IF

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Dinamica peisajelor geografice				
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Viorel Neculai CHIRIȚĂ				
Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Viorel Neculai CHIRIȚĂ				
Anul de studiu	II	Semestrul	1	Tipul de evaluare	Colocviu
Regimul disciplinei	Categoría formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categoría de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	2	Curs	-	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	28	Curs	-	Seminar	14	Laborator	-	Proiect	-
II Distribuția fondului de timp pe semestru:									ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe									40
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren									20
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri									20
II d) Tutoriat									-
III Examinări									3
IV Alte activități:									

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	80
--	----

Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	125
Numărul de credite	7

4. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului		<ul style="list-style-type: none"> Sala cu dotări specifice, videoproiector și PC conectat Internet, hărți generale și tematice ale continentelor, hărți regionale la național, planșe cu planuri urbane și structuri rurale, hărți tematice.
Desfășurare aplicații	Seminar	<ul style="list-style-type: none"> Sala cu dotări specifice, videoproiector și PC conectat Internet, hărți tematice la nivel continental și regional; documente de bibliografie; prezentarea proiectelor de analiză diagnostic teritorial și a cartografierii peisajelor geografice, în cadrul orelor de seminar; Cunoașterea și prezentarea fișelor peisajelor geografice.
	Laborator	-
	Proiect	-

5. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1: cunoașterea aprofundată a problemelor teoretice, metodologice și practice specifice Sistemelor Informatice Geografice (GIS) și strategiilor de planificare și dezvoltare teritorială durabilă; utilizarea adecvată a limbajului specific;</p> <p>CP2: utilizarea metodelor de analiză spațială și geostatistică specifice GIS în reprezentarea și vizualizarea datelor geografice, modelarea proceselor și fenomenelor geografice, fundamentarea unor strategii de amenajare și planificare a teritoriului;</p> <p>CP4: elaborarea de proiecte profesionale și/sau de cercetare utilizând un spectru variat de metode calitative și cantitative, specifice planificării și amenajării teritoriale, conforme legilor și principiilor în materie;</p> <p>CP5: utilizarea nuanțată și pertinentă de criterii și metode de evaluare interdisciplinare, pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizii constructive în concordanță cu principiile planificării durabile a teritoriului CP.1- Folosirea corectă a terminologiei de specialitate: peisaj spațiul geografic, teritoriu, terminologiei privind peisajul geografic, componentelor calitative, morfologice și funcționale;</p> <p>CP6: utilizarea metodelor tehnico-instrumentale de investigare, măsurare și monitorizare a elementelor specifice teritoriului, pentru explicarea și interpretarea unor probleme teoretice și practice noi, respectiv identificarea unor alternative de lucru</p>
Competențe transversale	<p>CT1: executarea unor sarcini profesionale complexe, în condiții de autonomie și de independență profesională;</p> <p>CT2: asumarea de roluri/funcții de conducere a activității grupurilor profesionale sau a unor instituții, asociate cu aplicarea tehnicilor de muncă eficientă, în echipe interdisciplinare</p>

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7. Conținuturi

Nr.crt	CURS	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1.	Evoluția conceptelor de peisaj , a peisajului geografic.	2	Expunerea logică a problematicii	interpretarea datelor din studii de caz
2.	Analiză epistemologică și conceptuală privind peisajul geografic: a. analiza peisajelor prin prisma diferitelor științe și discipline; b. similitudini de categorii geografice spațio-temporale: peisaj geografic, mediu înconjurător, sit environmental, teritoriu și spațiu geografic.	2	Expunerea logică a problematicii	interpretarea datelor din studii de caz
3.	Caracterul structural al peisajelor geografice: a. structura, funcționalitatea și dinamica peisajelor ca subsisteme teritoriale și ca transfer fizionomic a funcțiilor teritoriale; b. rolul structurii în diferențierea tipologică a peisajelor geografice	2	Prelegerea Conversația euristică	Problematizarea pe baza materialelor cartografice
4.	Taxonomia peisajelor - identificarea rolului organizării spațiului geografic în procesul de diferențiere peisajelor geografice.	2	Prelegerea Expunerea logică a problematicii Conversația euristică	interpretarea datelor din studii de caz
5.	Tipologia peisajelor geografice. Criterii structurale și funcționale de diferențiere a peisajelor geografice: a.criteriul funcțional; b. criteriul regional; c. criteriul perceptual de diferențiere peisagistică.	2	Prelegerea Conversația euristică	interpretarea datelor din studii de caz
6.	Criteriul potențialului ecologic de diferențiere a peisajelor geografice: Peisaje de rhexistazie, parastazie și bisotazie. Subtipuri și studii de caz.	2	Prelegerea Conversația euristică	interpretarea imaginilor și cartogramelor- studii de caz
7.	Peisajele culturale și tipologia acestora în dezvoltarea sistemelor teritoriale. Peisajele culturale patrimoniale. Convenția europeană a peisajului din 2002 de la Florența. Caracterul patrimonial al peisajelor culturale urbane și rurale	2	Prelegerea Conversația euristică	interpretarea datelor din studii de caz
8.	Factorii determinanți ai dinamicii peisajelor geografice. a. Factorii primari b. Factorii derivați c. Factorii antropici	2	Prelegerea Conversația euristică Expunerea logică a problematicii	Problematizarea pe baza diferitelor imagini
9.	Actorii dinamicii peisajelor geografice. Factorii antropici ai dinamicii peisajelor geografice.	2	Prelegerea Conversația euristică	Problematizarea pe baza imaginilor din studiile de caz
10.	Rolul dinamicii economice și sociale în dinamica peisajelor geografice - studii de caz din aria	2	Prelegerea Conversația euristică	Problematizarea pe baza diferitelor

	Carpatică			imagini
11.	Dinamica peisajului geografic a. Potențial dinamic și echilibru dinamic - componente ale peisajelor geografice. b. Coordonate vectoriale ale dinamicii peisajelor geografice; c. Traiectoriile conceptelor de dinamica peisajelor geografice. d. Criteriile de evaluarea peisajelor geografice	2	Prelegerea Conversația euristică	Interpretarea cartografică și imagistică a peisajelor geografice.
12.	Dinamica peisajelor naturale, criterii genético-evolutive: a. structural și dinamic morfologic b. complex fizico-geografic c. bioclimatic condiționate de mediile umede	2	Prelegerea Conversația euristică Problematizarea	Studii de caz în context regional specific
13.	Dinamica peisajelor cu geneză complexă și dezvoltare multiplă: a. peisajele antropizate din areale montane, colinare și de podiș b. mixte- genetic din areale de câmpii și zone costiere c. dinamica peisajelor geografice afectate de hazarduri d. dinamica peisajelor culturale	2	Prelegerea Conversația euristică Problematizarea	Particularizarea conceptelor de organizare a spațiilor geografice
14.	Criterii de identificare a vectorilor structurânți ai dinamicii peisajelor geografice Peisajul cartierelor culturale Peisajele culturale patrimoniale din satul Bucovinean	2	Prelegerea Conversația euristică Dezbateri pe subiecte date.	

BIBLIOGRAFIE

- Berge Aline, Michel Collot, Jean Mottet, 2012, Paysages Europeens et mondialisation, Champ Vallon, Paris, France
- Cândea Melinda, Bran, Florina (2001) *Spațiul geografic românesc: organizare, amenajare, dezvoltare durabilă*, Editura Economică, București
- Chiriță, V. Schmitz, S. (coord.) 2017, *Les Friches Minières, paysage culturel et enjeu de developpment rural. Regard croises entre la Bucovine et la Wallonie*, Press universitaire, Liege, Belgique
- Cocean, P, 2006, *Geografie Regională*, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
- Cocean, P, David Nicoleta 2014, *Peisaje culturale*, RISOPRINT, Cluj Napoca
- Cocean, P, Filimon Luminița 2013, *„Țările” din România ca teritorii de proiect*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
- David, Nicoleta, 2010, *Țara Zarandului, Studiu de Geografie regională*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
- Dincă I. 2005, Peisajele geografice ale Terrei. Teoria peisajului. Editura Universității din Oradea
- Drăguț L. 2002, *Geografia Peisajului*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
- Gavra Camelia Ina (2013)- Peisajele culturale din Munții Apuseni, Editura RISOPRINT, Cluj Napoca
- Ianoș, I. (2001) – *Sisteme teritoriale*, Ed. Tehnică, București
- Ianoș, I. (2004) – *Dinamica urbană*, Ed. Tehnică, București
- Marica E. Satul ca structură psihică și socială, Editura Argonaut, Cluj- Napoca
- Pușcașu, Violeta (2005) – *Planificarea sistemelor teritoriale*, Ed. Didactică si Pedagogica, Bucuresti
- Stănescu, I. 1972, *Nuanțele calitative ale peisajului fizico-geografic*, Analele Universității Al I Cuza Iași, nr Tom XX , secțiunea 2, Iași

- Tudoran, P. 1976- *Peisajul geografic- sinteză a mediului înconjurător*, BSSG, Seria nouă, vol IV, București
- Zotic V. (2005)- *Componentele operaționale ale organizării spațiului geografic*

Bibliografie minimală

1. Dincă I. 2005, Peisajele geografice ale Terrei. Teoria peisajului. Editura Universității din Oradea
2. Drăguț L. 2002, Geografia Peisajului, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
3. Gavra Camelia Ina (2013)- Peisajele culturale din Munții Apuseni, Editura RISOPRINT, Cluj Napoca
4. Ianoș, I. (2001) – *Sisteme teritoriale*, Ed. Tehnică, București
5. Ianoș, I. (2004) – *Dinamica urbană*, Ed. Tehnică, București
6. Pușcașu, Violeta (2005) – *Planificarea sistemelor teritoriale*, Ed. Didactică și Pedagogică, București
7. Surd V., (2003)- Introducere în geografia spațiului rural

	Aplicații (Seminar)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1.	Vectorii diferențierilor spațiale asociate organizării acestuia. Rolul actorilor organizării și planificării teritoriale.	2	Analize regionale Problematizarea, Aplicații asistate PC	dezbatere
2.	Tipuri și forme de structurare și de funcționalitate urbană. Zonificare urbană. Tipurile de Peisaje urbane	2	Problematizarea, Aplicații asistate	dezbatere
3.	Elaborarea unor materiale în GIS privind dinamica peisajelor rurale din Bucovina- pe baza fișelor diagnostic teritoriale ale peisajelor din Obcinile Bucovinei	2	Problematizarea, Aplicații asistate PC	Dezbateri privind peisajele culturale
4.	Dinamica peisajelor culturale din Bucovina. Criterii de apreciere a caracterului lor patrimonial.	2	Problematizarea, Aplicații asistate PC	Analiza structurilor regionale de tip NUTS
5.	Tipologia peisajelor rurale din satele disociate și din satele disperse- cartare în GIS PT	2	Problematizarea, Aplicații asistate PC	dezbatere
6.	Peisajele geografice urbane: dinamica peisajelor prin conversia urbană urban al Sucevei contemporane Exemplificări.	2	Problematizarea, Aplicații asistate	Dezbateri pe seama unor proiecte prezentate
7.	Vectorii structuranti ai peisajelor geografice. Disfuncționalități peisagistice și dinamica peisajelor culturale	2	Problematizarea, Aplicații asistate	Dezbateri pe seama unor proiecte prezentate

Bibliografie

- Dincă I. 2005, Peisajele geografice ale Terrei. Teoria peisajului. Editura Universității din Oradea
- Drăguț L. 2002, Geografia Peisajului, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
- Gavra Camelia Ina (2013)- Peisajele culturale din Munții Apuseni, Editura RISOPRINT, Cluj Napoca
- Ianoș, I. (2001) – *Sisteme teritoriale*, Ed. Tehnică, București
- Ianoș, I. (2004) – *Dinamica urbană*, Ed. Tehnică, București
- Pușcașu, Violeta (2005) – *Planificarea sistemelor teritoriale*, Ed. Didactică și Pedagogică, București
- Surd V., (2003)- Introducere în geografia spațiului rural
- Dincă I. 2005, Peisajele geografice ale Terrei. Teoria peisajului. Editura Universității din Oradea
- Drăguț L. 2002, Geografia Peisajului, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
- Gavra Camelia Ina (2013)- Peisajele culturale din Munții Apuseni, Editura RISOPRINT, Cluj Napoca
- Ianoș, I. (2001) – *Sisteme teritoriale*, Ed. Tehnică, București
- Ianoș, I. (2004) – *Dinamica urbană*, Ed. Tehnică, București

- Pușcașu, Violeta (2005) – *Planificarea sistemelor teritoriale*, Ed. Didactică și Pedagogică, București

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile sunt adaptate posibilităților studenților și a cunoștințelor anterioare, precum și necesităților potențialilor angajatori, respectiv a sistemului de programe analitice din mediul preuniversitar.

Conținuturile sunt în concordanță cu tendințele de valorificare turistică a patrimoniului peisajelor culturale și a rolului pe care trebuie să îl aibă administrațiile locale

9. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Cuprinderea informațiilor privind peisajul geografic și tipologiile funcționale ale acestuia la nivel național și continental; • Înțelegerea și redarea corectă a conceptelor de diferențieri peisagistice teritoriale, vectori de dinamică peisagistică; • Cunoștințe privind criteriile de evaluare a peisajelor geografice; • Ordonarea corectă a etapelor dinamicii peisajelor geografice, pe baza unui algoritm specific mediilor urbane și/sau rurale; • Capacitatea de corela percepția peisajului cu realitatea funcțională a teritoriilor; • Evaluarea caracterului patrimonial a peisajelor culturale. 	evaluare sumativă	40%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea mijloacelor de informare și de susținerea argumentată a celor din cadrul geografiei peisajului • Cunoașterea modalităților de elaborare a fișei diagnostic teritorială a peisajului și diferențierea clară a elementelor de peisaj și a peisajelor • Încadrarea în teritoriu a tipurilor de peisaje geografice; • Identificarea criteriilor de tipologizare a peisajelor geografice; • Cartarea în GIS/SIG a tipurilor de peisaje geografice • Elaborarea proiectelor pe baza informațiilor din teren și din bibliografie sau din alte surse (documentații ale administrațiilor locale etc.) • Elaborarea unui proiect de conservare a topurilor de peisaje culturale. 	Evaluare pe parcurs, teste de evaluare și analizele frontale.	60%

Standarde minim de performanță

- Însușirea vocabularului aferent sistemului științelor geografice , respectiv geografiei peisajului;
- Cunoașterea organizării spațiului geografic prin secvențializarea peisajelor geografice
- Calitatea funcțională a peisajelor geografice cu structura , și dinamică proprie;
- cunoașterea și argumentarea geografică a consecințelor dinamicii peisajelor geografice;
- cunoașterea caracteristicilor de bază, a peisajelor geografice de habitat rural, dispers, disociat și adunat precum și a rolului morfologiilor agricole și forestiere în diferențierea tipurilor de peisaje geografice
- identificarea unui tip de peisaj cultural și a celui de patrimoniu , prin evaluarea obiectivă a componentelor și a dinamicii proprii;
- Identificarea și recunoașterea modalităților concrete de diagnoză teritorială, a elaborării la standarde corespunzătoare a fișei diagnostic peisagistic;
- capacitatea elaborării și editării materialelor scrise și cartografice pentru susținerea unui demers de evaluarea a tipurilor de peisaje geografice.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
23 septembrie 2022	CHIRIȚĂ VIOREL NECULAI	CHIRIȚĂ VIOREL NECULAI

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
26 septembrie 2022	Despina Saghin

Data aprobării în Consiliul facultății	Semnătura decanului
26 septembrie 2022	Florin Pintescu